

Klassiek/jazz

25 jaar Bl!ndman

Van 30 augustus tot 13 september passeren vele ensembles en muziekstijlen de revue tijdens het Klarafestival. Een van de belangrijke gebeurtenissen is zonder meer de start van de festiviteiten rond 25 jaar Bl!ndman.

Op 30 augustus verschijnt Bl!ndmans nieuwste cd met de titel *32 foot*. En met een 7-cd-box is meteen ook het discografische verleden van het ensemble weer beschikbaar. De groep rond Eric Sleichim viert zijn 25ste verjaardag met een uitgebreide tournee die op 8 september in Flagey bij het Klarafestival van start gaat. In 1988 riep Eric Sleichim Bl!ndman in het leven. "Ik zette me toen af tegen het protocol van de kamermuziek", zegt Eric Sleichim. "Vanuit een punkattitude maakte ik tabula rasa met de bedoeling om meteen daarna weer constructief te kunnen beginnen bouwen. We begonnen letterlijk met het deconstrueren van de saxofoonklank

en ontwikkelden nieuwe speeltechnieken en klanken. De eerste tien jaar was het spelen van arrangementen voor mij gewoon ondenkbaar omdat dat te veel naar de traditie verwees. Veertien jaar geleden kwam er dan toch die eerste cd gebaseerd op de koraalpartita's van Bach. Deze jeugdwerken van Bach waren een uitstekende training op het vlak van samenspel."

Hele klus

Ditmaal transcribeerde Eric Sleichim enkele grote orgelwerken van Bach naar

het saxofoonkwartet. Het bleek niet meteen een makkelijke klus. "Deze werken hebben een enorme toonumfang", zegt Eric Sleichim. "De basklanken van de pedaalpartijen van het orgel zijn op de gewone saxofoons niet realiseerbaar. Afgelopen jaren werd de tubax ontwikkeld door de Duitser Benedikt Eppelsheim met een diep basregister. Ik kon dat instrument net op tijd in mijn bezit krijgen om er deze opname mee te maken. Door het aanboren van boven- en ondertonen kunnen we ook dat ene Bachwerk spelen waar het nog lagere 32-voetsregister in voorgescreven is en waar de titel van de cd naar verwijst. Op sommige plaatsen is Bachs muziek ook veel

meer dan vijfstemmig. Dat lossen we op door het gebruik van een sampler en een pedaalklavier. Het was bovendien een hele klus om Bachs melodieën onmerkbaar doorheen de verschillende saxofoons te laten vloeien. Ik stond dus voor heel wat uitdagingen op het vlak van klankkleur en stemomvang. Uiteindelijk constateerde ik dat ik nieuwe muziek had geschreven. En dat is maar goed ook, want de imposante klank van een kerkorgel in een grote kerk is door niets te vervangen of na te bootsen, zeker niet op een opname."

▲ Bl!ndman & Eric Sleichim

De sound van de vijf saxofoons in deze opname refereert geregeld aan het oude barokinstrumentarium. Was dat een bewuste keuze? "De saxofoon heeft de morfologie van een houtblazer en de klankgenese van een koperblazer die vanuit een grondtoon de boventonen moet realiseren", aldus Sleichim. "Als je dat als saxofonist als uitgangspunt van je klankproductie neemt dan kom je wel ergens terecht in de buurt van klank van dat baroktrompetje of van de natuurhoorn. Die associatie komt dus niet vanuit een soort historisch purisme, maar vanuit de klankgenese van de sax zelf. We hebben voor deze opname heel veel geëxperimenteerd met klank en ook op verschillende plekken opgenomen."

Conceptuele aanpak

Na 25 jaar is Bl!ndman veel meer dan een saxofoonkwartet. Het ensemble is uitgegroeid tot een collectief dat ook kwartetten van stemmen, percussie-instrumenten en strijkers omvat. "De enorm verrijkende ervaring die ik had door het werken met

een saxofoonkwartet wilde ik met andere timbres uitbreiden", zegt Eric Sleichim. "Zo wilde ik ook meer componisten, die vaak weigerachtig staan tegenover het schrijven voor de saxofoon, prikkelen om toch iets voor ons te doen. De komende tien jaar wil ik alles geven om de later gevormde kwartetten dezelfde uitstraling en pertinentie te geven als het Bl!ndman saxofoonkwartet vandaag. De vernieuwing zal ditmaal niet liggen in klankexperimenten zoals 25 jaar geleden. Wellicht vinden we de oplossing eerder door naar een meer conceptuele aanpak te streven."

Tom Eelen

- 32 Foot - the organ of Bach - Bl!ndman - Klara/Parlophone Music
- 7-cd-box Bl!ndman - Parlophone Music
- Bl!ndman op Canvas op 8 september van 12-14 uur
- Verjaardagconcert Bl!ndmann op 8 september om 20 uur in Flagey in Brussel - 070/210.217 of www.klarafestival.be (later in Hasselt, Leuven, Lommel, Roeselaere, Sint-Niklaas, Antwerpen, Tongeren, Dendermonde, Genk Herentals, Knokke en Kortrijk - www.blindman.be).

Landru, tentoonstelling en boek

Een potsierlijk moordenaartje

Tot half september loopt in Parijs, in het Musée des Lettres et Manuscrits, een tentoonstelling van documenten betreffende de vrouwenmoordenaar Landru. De expositie komt voorlopig niet naar het filiaal dat we sinds twee jaar in Brussel hebben. Maar er is gelukkig de catalogus, te lezen als een spannend en merkwaardig boek.

Landru zette honderden huwelijksadvertenties in de trant van 'Welgestelde heer zoekt gelijkaardige dame'. Van de seks was hij niet vies, maar het ging hem toch ook om het fortuin van de vrouwen. Terwijl hij als kleine oplichter begon was met geld van vrouwen te lenen, klaagden ze hem te vaak aan en belandde hij in de gevangenis. Dus besloot hij de vrouwen voortaan maar af te maken in een

huis buiten Parijs, om ze daarna vermoedelijk te verbranden of in het water te gooien. Wat hem dit kostte aan gereedschap, maar ook aan vervoer (voor zichzelf nam hij een retour, voor de vrouwen een enkele reis) noteerde hij pijnlijk nauwkeurig in een notitieboekje. Ook een lijstje van de vrouwen. Dat kostte hem de kop. Dat hij enerzijds geen morele grenzen kende en anderzijds zo'n pietluttig mannetje was dat

wilde doorgaan voor een fatsoenlijk heer, heeft iets zo komisch, dat Orson Welles meende dat het zich leende voor een grappige film – een film die Chaplin vervolgens in 1947 maakte onder de titel *Monsieur Verdoux*.

August Mees

Landru, 6H10, Temps clair, Editions Télémaque / Musée des Lettres et Manuscrits, 24,90 euro.

